ԽԱՐԲԵՐԴԷՆ

Դարձեալ մի և նոյն Հայրենիք լրագրոյ մէջ,

—Խարբերդէն հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդեն մեզ.

«Ընկերութիւնս գրեթէ 200 բաժանորդ և 12 ուսումնական և ուսումնասէր անձերէ բաղկացեալ Տնօրէն ժողով մի ունի։

«Երկսեռ վարժարան մի ունի։

«Իգական սեռինը քիչ մը յետադէմ է, լաւ վարժուհի չլինելուն, յիսնի չափ աշակերտուհի ունի։

«Երկսեռ վարժարանս՝ բաժանորդաց բաժինովը և ազգասէրներու տուած նուէրներովը կը կառավարուի։ Բաւական գումար մ՝ ունի։

«Ընկերութիւնս՝ հաստատ և օր ըստ օրէ յառաջանալու մէջ է։

«Ընկերութիւնս իւրեն նպատակ ըրած է Հայաստանեայց զաւակները կրթել և կիւրակէ օրերը վարժարան և եկեղեցի բանալով ազգային, բարոյական, կրօնական և այլ և այլ դասեր աւանդել։

«Վարժարանս 40 աշակերտ ունի, յորոց 1 ը Կարսիկ անուն գիւղէն, 4 ը Հիւսէյնիկէն՝ որ քաղաքէս գրեթէ կէս ժամ՝ հեռի է, 2 ը Մէզիրէէն, 2 ը Խուլու անուն գիւղէն, իսկ միւս մնացածներն Խարբերդի չորս թաղէն։

«Աշակերտ մը չորս տարի անընդհատ վարժարան գալու համար ընկերութեան կանոնաց համեմատ ծնողաց ստորագրութեամբ պիտի վաւերանայ։

«Ծնողք և աշակերտք բաժանորդ գրուելէն զատ, ըստ կարողութեան ծնողաց՝ պիտի վճարեն ամսական 7, 10, 15 ղրուշ։

«Վարժարանս 3 կարգի բաժնուած է, Ա. կամ՝ ստորին կարգ, Բ. և Գ. կարգեր։

«Չորս տարուոց վրայ բաժանեալ են հետեւեալ դասերը. ճիւղերը վերցնելով գլխաւորները հոս կը դնենք. Հայկաբանութիւն, բարոյական և կրօնական դաստիարակութիւնք խառն, Ազգային և սրբազան պատմութիւն, Քրիստոնէական վարդապետութիւն, Տաճկերէն, Գաղղիերէն, գեղագրութիւն, ազգային երգեցողութիւն, եկեղեցական պատմութիւն, մարմնամարժութիւն, ընթերցանութիւն լրագիրներու և գրքերու հանդերձ ճարտասանական, տրամաբանական և բանաստեղծական բացատրութեամբ։

«1874 մայիս 13 ին ընդհանուր քննութիւն մի տրուեցաւ Ս. Կարապետի եկեղեցին՝ ի ներկայութեան հազարաւոր հանդիսականաց։

«Բողոքականութիւնը առաջուան պէս յառաջադէմ վիճակի մէջ չէ։

«Հայոց վարժարանները յառաջադէմ չլինելուն շատ մը հայ մանկտիք նոցա դաստիարակութիւնը կընդունին։ Միսիոնարք նայեցան որ չպիտի կրնան մեծ մարդիկներ համոզել, սկսան դպրոցներ բանալով մատաղ մանկտւոյն՝ անգղիական կրթութիւն մի տալ, որով դէթ կարողանան իրենց նպատակ յառաջեցնել։

Հայրենիք Թ, 204, Յունիս 14։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

1874 Թ.

Մ. Մ. Միանսարեանցի տպագրութիւնների գինը այս 1874 Թ. Տիֆլիս (Tiflis) նորա սեպհական տանը, Հայոց Վանքի Մեծ և Փոքր փողոցների անկիւնում, Մայր եկեղեցւոյ հանդէպ, Ս. Պետերբուրգ՝ իւր կացարանում, այսպիսի հասցէով.

Въ С.-Петербургѣ, на Михайловской площади, домъ 2, Жербина, кв. № 5, МИХАИЛУ МЕСРОПОВИЧУ МIАНСАРОВУ.- Russie, T.-Pétérsbourg, place Michel, maison № 2, de Cerbinne, log. № 5, Michel Miansarof (Miansariantz) — և Ս. Պետերբուրգէն (ոչ Տիֆլիսէն) Ռուսաց տէրութեան ամենայն քաղաքները առաքելով, ճանապարհի (փոստայի) ծախքով հանդերձ։

Քնար Հայկական. ընդարձակ երգարան հանդերձ զանազան յաւելուածներով. ծանօթութիւններով և հայախօս առածներով (Lyre armémienne-recueil des chants). Ս. Պետերբուրգ. 1868։ 8 ծալ. էջ 712։

Հայկական Քնարի այբբենական ցանկը

առանձին տպած 1870 թ., 8-ծալ, էջ 32, երկուսը միասին։

Մի օրինակ. . 1-30

Հինգ օրինակ. . 5

Խնամատարութիւն երեխայոց (Komb, — éducation des enfants), — մարմնական և բարոյական, շարադրութիւն Կոմբի Անգղիացւոց թագուհու բժշկի, հանդերձ զանազան յաւելուածներով տպագրողի կողմից։ Պետերբուրգ։ 1868 թ., 8-ծալ, էջ 300

Մի օրինակ. . 80

Հինգ օրինակ. . 3-50

Էդուարդ Լաբուլէի. Ազգային Կրթութիւն, ա) ինքնակրթութիւն, բ) ազգային կրթութիւն, գ) ժողովրդական գրատուններ։ Պետերբուրգ։ 1867 թ., 8 ծալ, էջ 108, հանդերձ յաւելուածներով տպագրողի կողմից։

Մի օրինակ. . . 40

Հինգ օրինակ . . 1-50

Եւ կայ միայն Տիֆլիս. . . .

Կանոնաւոր և Վայելուչ Գրութեան Պատմութիւնը և Տեսութիւնը (l'histoire et la théorie de la calligraphie), հանդերձ զանազան ծանօթութիւններով, յաւելուածներով և գրասեղանների ու անատոմիկական ստուերագրելով, Ս. Պետերբուրգ։ 1872 թ. 8-ծալ, էջ 274։

Մի օրինակ. . . 1

Հինգ օրինակ . . 4

Հայկական կանոնաւոր և վայելուչ գրութիւն (գաղափարներ, օրինակներ) սև մելանով տպած (calligraphie arménienne)։ Լեյպցիգ։ 1873 թ., 4 ծալ, 5 1/2 թերթ, էջ 24, հանդերձ զանազան ստուերագրերով և պատկերներով։

Մի օրինակը . . 40

Հինգ օրինակը Պետերբուրգէն ուղարկելով Ռուսիայի միւս քաղաքները. . . . 1-50

Հայերէն կանոնաւոր և վայելուչ գրութեան վարժութիւններ (Exercice de la calligraphie arménienne) №№ 1, 2, 3. 4 և 5, ֆոնտաֆ մելանով գրած, որ գրել սովորել սկսողները կամ վատ գրողները տպածի վերայ սև թանաքով գրելով, դիւրութեամբ (հեշտութեամբ) վարժուին կանոնաւոր և վայելուչ գրելուն։

Վարժութիւն (exercice) № 1, սկզբնական խաղեր մեծ 4-ծալ էջ։ Ռուբլի, 100։ Երեսէն բ։ գրած։

Հարիւր (100) օրինակը . . 2

Վարժութիւն (exercice) № 2, այբբենը և բառեր, մեծաձև, 4 ծալ երեսէ Ռուբլի կամ 24 երես։

Հարիւր (100). 12

Վարժութիւն (exercice) № 3, գլխագրերը մեծ և միջին ձև, 4 ծալ էջ։ Ռուբլի, 100 երես։

Հարիւր (100). . 2

Վարժութիւն (exercice) № 4, այբբենը և բառեր միջին ձևի մեծութեան տառերով, դ Ռուբլի էջ 8 երես։

Հարիւրը (100). 4

Վարժութիւն (exercice) № 5, առանձին պարբերութիւններ և փոքրիկ հատուածներ մանր տառերով տպուած և թուանշաններ. կէս թերթ կամ 4 երես։

Հարիւրը (100) . 2

Հայերէն կանոնաւոր և վայելուչ գրութեան տողացանցեր (transparent) №№ 1, 2, 3 և 4, գունատ կարմրագոյն հաստ մեծ թերթի վերայ, սև թանաքով տպած, 100 երես։

25 օրինակը . . 2-50

Անմիջապէս հեղինակից Պետերբուրգէն, միանգամից տասը բուրլու վարժութիւններ և տողացանցեր գնել կամեցողները և գրամը կանխիկ վճարողները ամեն մի տասը բուրլու վարժութիւնների և տողացանցերի տեղ կստանան, իբրև զիջումն, տասը և երեք բուրլու վարժութիւններ և տողացանցեր, թողլով, միևնոյն ժամանակ ճանապարհի ծախքը (Պետերբուրգէն), հեղինակի վերայ։

Թիֆլիս, սոյն վարժութիւնները և տողացանցերը հեղինակի դռանը մի անգամից տասը բուրլու գնողը կստանայ Թիֆլիզում տասն և երեք բուրլու վարժութիւններ և տողացանցեր։

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԷՋՄԻԱԾՆԻ Ի ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ.